

Projekt

z dnia ..... przekazany przez
Burmistrza Miasta Sandomierza

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA SANDOMIERZA**

z dnia ..... 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sandomierzu za 2019 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), Rada Miasta Sandomierza uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu za 2019 r. stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Sandomierza

Wojciech Czerwiec

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miasta Sandomierza

z dnia ..... 2020 r.

**Sprawozdanie z działalności i planu pracy
Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu
za rok 2019**

Spis treści:

- I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r.**
  - 1. Realizacja zadań ustawowych w 2019 r.
  - 2. Struktura organizacyjna i kadra.
- II. Pomoc społeczna.**
  - 1. Zasady przyznawania pomocy społecznej.
  - 2. Projekt „Razem” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
  - 3. Projekt „Jesteśmy dla Was” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
  - 4. „Aktywny senior”.
  - 5. „Gminny Program Wspierania Rodziny”.
  - 6. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”.
  - 7. Zespół do Spraw Asysty Rodziny.
  - 8. Punkt Interwencji Kryzysowej.
  - 9. „Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności”.
  - 10. Mieszkanie chronione w formie mieszkania wspieranego.
  - 11. Realizacja usług opiekuńczych.
- III. Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne.**
- IV. Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze 500+, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.**
- V. Podsumowanie.**

I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.

Misją Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu jest systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, patologiom społecznym, wykluczeniu oraz poprawy jakości życia mieszkańców Sandomierza. Celem głównym Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

1. Realizacja zadań ustawowych.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji i wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych niepodlegających zwrotowi,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowanie do opłat za pobyt,
- kierowanie na posiłki i opłacanie ich kosztów,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- sprawienie pogrzebu,
- realizacja programów osłonowych,
- świadczenie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Poza realizacją ww. zadań OPS realizuje także inne zadania, w tym:

- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków energetycznych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego,
- wypłata świadczenia „Dobry start”,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- prowadzenie obsługi technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do ww. świadczeń.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu Miasta,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ośrodek działa na podstawie:

- uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Sandomierzu Nr XI/52/90 z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie powołania jednostki budżetowej - Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu;
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Statutu Ośrodka.

Ośrodek wykonuje zadania wynikające, w szczególności z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawy dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- ustawy dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne;
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Roczny plan pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu na 2019 r. został wprowadzony zarządzeniem Nr 021.18.2019 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu z dnia 22.01.2019 w sprawie rocznego planu pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu na 2019 r.

2. Struktura organizacyjna i kadra.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. realizowane były przez pracowników poszczególnych sekcji:

- **sekcja pomocy społecznej**, do zadań której należy, m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej w kraju, a także świadczenie pracy socjalnej, realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych.
- **sekcja usług opiekuńczych**, do zadań której należy wykonywanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania osób, które ze względu na wiek, chorobę lub inne przyczyny nie są w stanie samodzielnie zaspokajać codziennych potrzeb życiowych i wymagają pomocy innych osób.
- **sekcja świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych**, do zadań której należy wydawanie i przyjmowanie wniosków w sprawach świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sporządzanie decyzji oraz list wypłat ww. świadczeń, a także prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, ustalanie uprawnień i wypłata zasiłków dla opiekunów. Do zadań należy również wydawanie i przyjmowanie wniosków w sprawach dodatku mieszkaniowego, sporządzanie decyzji oraz list wypłat dodatków i dodatków energetycznych,
- **sekcja finansowa**, do zadań której należy, m.in. przekazywanie przyznanych decyzjami świadczeń, prowadzenie windykacji wierzytelności, obsługa księgowa Ośrodka,
- **sekcja organizacyjna**, do zadań której należy, m.in. prowadzenie spraw: kadrowych, kontroli zarządczej, spraw gospodarczych, składnicy akt, obsługi skarg i wniosków, egzekwowania zasad i przepisów BHP,

- **Punkt Interwencji Kryzysowej**, do zadań którego należy prowadzenie poradnictwa specjalistycznego – prawnego, psychologicznego oraz z zakresu terapii uzależnień,
- samodzielne stanowiska pracy:
- Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu,
- Radca Prawny,
- Informatyk,
- Inspektor Ochrony Danych.

Tabela nr 1. Zatrudnienie w poszczególnych komórkach organizacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu – stan na dzień 31.12.2019 r.:

	31.12.2019
Stan zatrudnienia w osobach	60
Stan zatrudnienia w etatach	57,13
Dyrektor	1
Radca prawny	1
Sekcja finansowa	5
Informatyk	1
Sekcja organizacyjna	4
Sekcja świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych	9
IOD	1
Sekcja pomocy społecznej, w tym:	38
<i>Pracownicy socjalni</i>	12
<i>Zespół ds. asysty</i>	3
<i>Usługi opiekuńcze</i>	14
<i>Projekt Jesteśmy dla Was</i>	3 w tym: Opiekun, Psycholog, Fizjoterapeuta
<i>Projekt MRPiPS</i>	2

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu.

II. POMOC SPOŁECZNA.

1. Zasady przyznawania świadczeń z pomocy społecznej:

Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie, zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom, zamieszkującym i przebywającym na tym terytorium, posiadającym zezwolenie na pobyt stały lub status uchodźcy, nadany w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Od dnia 01.10.2018 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2018 poz. 1358) obowiązują następujące kryteria dochodowe:

1. dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości 701 zł,
2. dla osoby w rodzinie – w wysokości 528 zł.

Pomoc społeczna – to jest działalność, której głównym zadaniem jest wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, które w ramach własnych możliwości i środków nie radzą sobie z pokonaniem problemów. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin

korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest przyznawana na podstawie spełnienia dwóch kryteriów. Pierwszym jest kryterium dochodowe drugim zaś jest wystąpienie przesłanek określonych w art.7 ustawy o pomocy społecznej. Oba kryteria muszą być spełnione jednocześnie.

W okresie od 01.01.2019 - 31.12.2019 roku sekcja pomocy społecznej realizowała zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

- ustawy o pomocy społecznej,
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pomoc społeczna – to jest działalność, której głównym zadaniem jest wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, które w ramach własnych możliwości i środków nie radzą sobie z pokonaniem problemów. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest przyznawana na podstawie spełnienia dwóch kryteriów. Pierwszym jest kryterium dochodowe drugim zaś jest wystąpienie przesłanek określonych w art.7 ustawy o pomocy społecznej. Oba kryteria muszą być spełnione jednocześnie.

W okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019 roku sekcja pomocy społecznej realizowała zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

- ustawy o pomocy społecznej,
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2019 roku w sekcji pomocy społecznej wydano decyzje administracyjne:

- Zasiłki okresowe - 197 (w tym: przyznających -140, odmownych -8, umorzenie postępowania - 8, uchylenie -13, ustalenie świadczenia nienależnie pobranego- 17, zobowiązanie do zwrotu - 11),
- Zasiłki celowe, celowe specjalne- 825 (w tym przyznających 691),
- Zasiłki celowe z programu „Posiłek w szkole i w domu”- 575 (w tym przyznających- 505),
- Zasiłki stałe-156 (w tym przyznających- 54),
- Schronienie- 26 (w tym przyznających 21),
- Dom Pomocy Społecznej- 10 decyzji kierujących,
- Gorący posiłek- 54 (w tym przyznających- 48),
- Dożywianie w szkołach i przedszkolach- 155(w tym przyznających 123),
- Usługi opiekuńcze- 204 (w tym przyznających 110),
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze-3 (w tym przyznających-1),
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi- 30 (w tym przyznających 21),

- Przyznanie pobytu w mieszkaniu chronionym-wspieranym- 10 (w tym przyznających pobyt - 7),
- Kierowanie do Ośrodka Wsparcia – 61 (w tym przyznające- 36),

W okresie od 01.01.-31.12.2019 roku wydano 2293 decyzje, złożono 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy powyższą decyzję,

Sekcja monitorowała działania w zakresie windykacji nienależnie pobranych świadczeń. W 2019 roku wydano 53 decyzje administracyjne zobowiązujące do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, skierowano 13 Tytułów wykonawczych do Urzędu Skarbowego celem przymusowego ściągnięcia należności.

Sekcja pomocy społecznej oprócz zadań obowiązkowych wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. ustalaniu uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, przeprowadzania wywiadów środowiskowych, realizacji pracy socjalnej podejmuje szereg działań o charakterze profilaktycznym, integracyjnym poprzez realizację programów takich jak „Aktywny senior”, „Gminny program wychodzenia z bezdomności”, „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie” oraz Gminny program wspierania rodziny”. Od 2015 roku realizowany jest również projekt socjalny „Spotkanie wigilijne”.

2.Projekt „Razem” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu do dnia 31.12.2018 r. realizował projekt pn. RAZEM współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 09 - Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 09.02 - Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 09.02.01 - Rozwój wysokiej jakości usług społecznych. Projekt realizowany był w okresie od 01.05.2017 r. do 31.12.2018 r.

Celem głównym Projektu Razem była minimalizacja barier i braków związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb życiowych poprzez wzrost dostępności usług opiekuńczych świadczonych w lokalnej społeczności – w gminie Sandomierz na rzecz 12 osób oraz wzrost kompetencji 20 osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (niesamodzielną) w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi (opiekunów faktycznych). Głównymi celami szczegółowymi Projektu RAZEM było:

- zwiększenie dostępności usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania dla 12 osób niesamodzielnymi (ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność), w tym 43% kobiet.
- zwiększenie liczby opiekunów/-ek świadczących usługi w miejscu zamieszkania w Gminie Sandomierz o 3 miejsca. Opiekunowie świadczący usługi opiekuńcze w ramach projektu otrzymali wsparcie w postaci finansowania ich wynagrodzenia ze środków projektu.

Realizacja działań wspierających 20 opiekunów faktycznych tj. członków rodzin w opiece nad osobami niesamodzielnymi obejmowała:

- kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, w szczególności zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi,
- poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych.

Zgodnie z założeniami projektu „Razem” OPS w Sandomierzu zachowa trwałość miejsc świadczenia usług opiekuńczych po zakończeniu realizacji projektu przez okres 20 miesięcy,

zachowując instytucjonalną gotowość do świadczenia usług opiekuńczych przez trzech opiekunów na rzecz osób niesamodzielnych o zakresie zbliżonym do usług świadczonych w ramach projektu i podobnej jakości.

W 2019 r. w ramach trwałości rezultatów Projektu zatrudnionych było trzech pracowników w sekcji usług opiekuńczych świadczących usługi opiekuńcze na rzecz osób niesamodzielnych.

3. Projekt „Jesteśmy dla Was” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Gmina Sandomierz/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w maju 2019 roku rozpoczął realizację projektu „Jesteśmy dla Was” w ramach Poddziałania 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe). Całkowita wartość projektu wynosiła 502 329,29 zł, kwota dofinansowania wynosiła 464 499,29 zł.

W ramach zadania pierwszego w 2019 r. realizowane były usługi społeczne w postaci mieszkania chronionego wspieranego dla 1 osoby już przebywającej w mieszkaniu oraz 3 osób skierowanych do mieszkania w ramach projektu.

W mieszkaniu chronionym usługi świadczyli specjaliści:

- opiekun - 1 etat,
- psycholog - ½ etatu,
- fizjoterapeuta - ½ etatu.

W ramach projektu zostały pokryte wszelkie koszty związane z zatrudnieniem w/w specjalistów.

W ramach zadania drugiego przygotowano program wsparcia dla 15 opiekunów faktycznych sprawujących stałą opiekę na członkiem rodziny tj.:

- usługi opiekuńcze mające charakter „opieki wytchnieniowej” świadczone po zgłoszeniu telefonicznym (łącznie 100 h miesięcznie),
- program szkoleniowy dla opiekunów faktycznych mający charakter edukacyjno - relaksacyjny.

Program szkolenia ma charakter 5 dniowego wyjazdu, w którym uczestniczą opiekunowie wraz z osobami zależnymi. W trakcie szkoleń opiekunów osoby zależne mają zapewnioną opiekę.

Tematyka programu szkoleniowego obejmuje pierwszą pomoc przedmedyczną, diagnozę stresu, metody radzenia sobie ze stresem, warsztaty relaksacyjne.

Realizacja projektu odbywa się w okresie od 01.05.2019 r. do 31.12.2020 r.

4. „Aktywny senior”

Program został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/411/2014 Rady Miasta Sandomierza z dnia 14 maja 2014. Program skierowany jest do osób zamieszkujących w Sandomierzu, które ukończyły 60 lat. Głównym celem programu jest poprawa jakości życia seniorów poprzez ich uczestnictwo w życiu społecznym, szczególnie w obszarze edukacji, zdrowia, kultury i sztuki, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W ramach realizacji programu Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie ze Świetlicą Środowiskową rozpoczął realizację akcji „Serce za Serce”. W ramach działań polegających na wspólnych odwiedzinach pracowników socjalnych wraz z dziećmi oraz wychowawcami ze Świetlicy 10 osób starszych, samotnych zostało obdarowanych piernikowymi sercami.

W dniu 20 września odbyły się Senioralia pod hasłem „Wspaniali Dojrzały”.

W dniu 14.10.2019r w parku Piszczele odbyło się spotkanie między pokoleniowe pn. „Pieczony ziemniak”. W wydarzeniu uczestniczyły rodziny z dziećmi oraz osoby w podeszłym wieku.

5.Gminny Program Wspierania Rodziny”

Celem programu jest wspieranie środowisk mających trudności z realizacją swoich naturalnych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zaniedbań o charakterze opiekuńczo – wychowawczym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu wspiera potrzebujące rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i funkcjonowania w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo i możliwość rozwoju. Podejmowane działania polegają przede wszystkim na wykorzystywaniu i wzmacnianiu zasobów własnych rodzin i stymulowaniu ich w procesie usamodzielniania. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 2. Najczęstsze powody przyznania pomocy za okres od 01.01-31.12.2019

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
Ubóstwo	243
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24
- w tym wielodzietność	18
Bezrobocie	150
Niepełnosprawność	281
Długotrwała lub ciężka choroba	328
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	142
- w tym rodziny niepełne	48
- rodziny wielodzietne	13
Alkoholizm	45
Łączna liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	726

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego to jeden z częstszych powodów przyznania pomocy. W celu wsparcia rodzin przejawiających bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej.

6. Zespół do Spraw Asysty Rodziny.

Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej prowadzi działalność mającą na celu wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej sandomierskich rodzin. Aktywność Zespołu skupia się na oddziaływaniach profilaktycznych, prowadzonych we współpracy z innymi podmiotami świadczącymi usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka. Wchodzący w skład Zespołu specjaliści obejmują potrzebujące środowiska wsparciem psychologicznym, prowadzą indywidualne konsultacje, zarówno z rodzicami jak i dziećmi. Włączają się także w realizację imprez okolicznościowych i wydarzeń, promujących prorodzinne wartości, zdrowy tryb życia, wolny od uzależnień i przemocy. W Zespole w 2019r było zatrudnionych 2 asystentów rodziny oraz psycholog. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. W okresie od 01.01-31.12.2019 roku 28 rodzin z terenu gminy Sandomierz miało

przydzielonego asystenta rodziny. Praca asystenta rodzinnego ma charakter kompleksowy. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę. Większość spotkań odbywa się w domach podopiecznych co pozwala stworzyć warunki bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania. Wizyty odbywają się minimum 1-2 razy w tygodniu i trwają 1-3 godziny. Każda wizyta asystenta rodziny w środowisku, rodzaje podjętych działań odnotowywane są w Dzienniku pracy asystenta rodziny. Asystent ściśle współpracuje z pracownikiem socjalnym, wspólnie opracowują plan prac z rodziną. Wsparcie dla rodzin niewydolnych wychowawczo oraz dla osób i rodzin korzystających z pomocy OPS zapewnia psycholog, który w omawianym okresie objął pomocą psychologiczną 72 rodziny.

W dniu 11.04.2019 roku odbyły się zorganizowane przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu warsztaty wielkanocne dla rodzin z dziećmi. W spotkaniu uczestniczyły panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Sokolnikach, które ubrane w stroje ludowe zaprezentowały tradycyjny koszyk wielkanocny, sposób wyplatania palm oraz tradycyjne przysmaki ludowe.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Rodziny (przypadającego na 15 maja), w dniu 31 maja został zorganizowany we współpracy ze Świetlicą Środowiskową i Zespołem ds. Asysty Rodziny tutejszego Ośrodka piknik rodzinny pod hasłem „Trzy godzinki dla rodzinki”. Atrakcje zaoferowane w trakcie pikniku (gry, zabawy, konkursy, malowanie twarzy, bańki mydlane, poczęstunek z grilla itp.) cieszyły się powodzeniem i pozwoliły licznie przybyłym rodzinom miło spędzić piątkowe popołudnie. W dniu 6 czerwca drugi taki piknik odbył się w parku Piszczele i skupił rodziny dzieci uczęszczających do Świetlicy przy ulicy Słowackiego.

W dniu 14.10.2019r w parku Piszczele odbyło się spotkanie między pokoleniowe pn. „Pieczony ziemniak”. W wydarzeniu uczestniczyły rodziny z dziećmi oraz osoby w podeszłym wieku.

W dniu 05.12.2019r odbyło się spotkanie świąteczno –mikołajkowe dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Celem spotkania m. in. była integracja rodzin, zachęcanie do wspólnego spędzania czasu, wzmocnienie więzi i podtrzymywanie tradycji i zwyczajów bożonarodzeniowych.

7.Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Uchwałą NR XXI/204/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 3 lutego 2016 r. z późniejszymi zmianami przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy rodzinie poprzez prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej, szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz współpracy służb i instytucji warunkującą spójny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom znajdującym się w trudnej sytuacji funkcjonuje Zespół interdyscyplinarny. Głównym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź dotkniętych przemocą w rodzinie. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego uczestniczą w posiedzeniach Zespołu oraz w posiedzeniach grup roboczych, na które zapraszane są ofiary przemocy i wzywani sprawcy przemocy. Po wysłuchaniu stron członkowie grup ustalają plan pomocy rodzinie. Pracownicy socjalni ściśle współpracują z przedstawicielami Policji oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizacji procedury Niebieskiej Karty. Środowiska dotknięte przemocą w rodzinie były systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych, którzy sprawdzają stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na kwartał, w okresie od 01.01 do 31.12.2019 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W okresie od 01.01-31.12.2019r wpłynęło do przewodniczącego zespołu 123 Niebieskie karty. Pracownicy socjalni w 2019 roku łącznie skierowali 26 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem skierowania na przymusowe leczenie odwykowe 7 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej celem podjęcia działań w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, 17 wniosków do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną.

Na przełomie m-ca sierpnia i września 2019r przeprowadzono profilaktyczny konkurs plastyczny pn. „Słowa zamiast Bomb”, w którym łącznie wzięło udział 14 dzieci ze Świetlicy Środowiskowej i Przystanku Błonie w Sandomierzu.

W dniu 2.10.2019r odbył się zorganizowany przez pracowników Ośrodka pomocy Społecznej w Sandomierzu symboliczny „Marsz Pokoju”.

W dniu 22.10.2019r w Ratuszu Miejskim odbyło się szkolenie konsultacyjno – superwizyjne „Kompetencje Służb i Instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Jest specjalistyczną instytucją pomocy społecznej, zorientowaną na niesienie pomocy ludziom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Głównym celem pracy Punktu Interwencji Kryzysowej jest pomoc w znalezieniu nowych sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji. Pomoc osobom w kryzysie jest udzielana przez wykwalifikowanych specjalistów :psychologa, pedagoga, radcę prawnego, instruktora terapii uzależnień.

Liczba porad udzielonych w PIK w okresie od 01.01-31.12.2019r.:

Radca prawny- 55

Pedagog- 49

Psycholog- 23

Instruktor terapii uzależnień- 37

8. Punkt Interwencji Kryzysowej.

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Działający przy Ośrodku Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) został wpisany do Rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzonego przez Wojewodę Świętokrzyskiego w 2013 r. pod pozycją 16.

Punkt Interwencji Kryzysowej od dnia 02.03.2015 r. działa w Sandomierzu przy ul. Żydowska 6c, pokój Nr 7, od 01.11.2018 r. od poniedziałku do czwartku, w godzinach od 16:00 do 18:00.

PIK nie stanowi samodzielnej placówki poradnictwa specjalistycznego i organizacyjnie usytuowany jest w strukturach OPS. Plan pracy PIK stanowi integralną część planu pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu.

Dane teleadresowe PIK w Sandomierzu:

Punkt Interwencji Kryzysowej,

ul. Żydowska 6c, pokój Nr 7,

27-600 Sandomierz,

nr telefonu: 15 832-31-60, wew. 21,

e-mail: pik@ops.sandomierz.pl

W PIK dyżury pełnią: radca prawny, psycholog, pedagog, instruktor terapii uzależnień.

W 2019 roku dyżurujący w Punkcie Interwencji Kryzysowej specjaliści udzielili łącznie 164 porady w tym:

Osobom doznającym przemocy -16

Osobom z problemami rodzinnymi - 111

Osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym -37.

9. Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności.

Uchwałą Nr XXXV/369/2013 Rady Miasta Sandomierza z dnia 04.12.2013r przyjęto Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności. Bezdomność to skrajny przypadek wykluczenia społecznego, często wiążący się z innymi dysfunkcjami. Problem bezdomności dotyka również miasto Sandomierz. Skala zjawiska jest coraz większa, dlatego Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu oprócz działań wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. zabezpieczenie podstawowych potrzeb podejmuje szereg działań mających na celu aktywizację i integrację osób bezdomnych. Ze względu na złożoność przyczyn pozostawania w bezdomności osoby bezdomne wymagają różnorodnych działań na rzecz zaspakajania ich potrzeb oraz włączenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracuje ze Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn w Sandomierzu. Współpraca Ośrodka z placówką zapewniającą schronienie polega między innymi na organizowaniu cyklicznych spotkań z przedstawicielami różnych instytucji w trakcie których przekazywana jest osobom bezdomnym wiedza w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia, regulacji prawnych, dostępnych form wsparcia, są także motywowani do podejmowania aktywności społecznej i zawodowej.

W nocy z 13 na 14 lutego 2019 roku odbyło się ogólnopolskie badanie liczby bezdomnych w trakcie którego ustalono, że na terenie gminy przebywa łącznie 42 bezdomnych mężczyzn z tego:

36 osób - w Schronisku przy ul. Trześniowskiej

4 osoby - altany śmieciowe, piwnice

2 osoby – pustostany, domki na działkach, altanki działkowe.

W dniu 10.04.2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu zorganizował spotkanie w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Sandomierzu przy ul. Trześniowskiej 13 z przedstawicielkami Urzędu Miejskiego w Sandomierzu. Spotkanie miało na celu zapoznanie osób bezdomnych z zasadami ubiegania się o przydział lokalu socjalnego lub komunalnego z zasobów gminy. Tematyka okazała się interesująca dla mieszkańców schroniska, uświadomiła mieszkańcom inne możliwości.

W dniu 28.11.2019r w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Trześniowskiej 13, odbyło się spotkanie również zorganizowane przez tutejszy Ośrodek dotyczące komunikacji interpersonalnej. Temat okazał się bardzo ważny dla mieszkańców schroniska.

W okresie od 01.01-31.12.2019 roku wsparciem w formie schronienia objęto 7 osób bezdomnych i przeznaczono na ten cel kwotę 27.059,00 zł.

Ponadto w okresie zimowym tj. od 1.10.2019r pracownicy Ośrodka wspólnie ze Strażą Miejską i Policją w godzinach wieczornych systematycznie monitorowali miejsca przebywania osób bezdomnych celem udzielenia wsparcia w formie schronienia, odzieży lub ciepłego posiłku. Działania zaplanowano do końca marca 2020r.

W związku z wysokimi temperaturami oraz potrzebą uaktualnienia miejsc przebywania osób bezdomnych monitoring został przeprowadzony również w miesiącu maju i lipcu.

W dniu 20.12.2019r. na rynku Starego Miasta Sandomierza odbyła się Wigilia dla mieszkańców Sandomierza.

10. Mieszkanie chronione w formie mieszkania wspieranego.

Od 14 czerwca 2018r w strukturach OPS działa mieszkanie chronione w formie mieszkania wspieranego. Mieszkanie o powierzchni 52 m2 usytuowane jest przy ul. Katedralnej i pochodzi z zasobów komunalnych Urzędu Miasta. Mieszkanie chronione jest jedną z form pomocy społecznej, dlatego też Zarządzeniem NR 78/2018/OPS Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 15 maja 2018r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu został wyznaczony do prowadzenia mieszkania chronionego w formie mieszkania wspieranego.

W mieszkaniu przebywają mieszkańcy, którzy zagrożeni są wykluczeniem społecznym, ze względu na niepełnosprawność i w dalszym etapie mający wskazania do umieszczenia w placówce całodobowej opieki.

Mieszkanie dwupokojowe jest w pełni umeblowane i wyposażone w sprzęt gospodarstwa domowego (ręczniki, pościel, naczynia), pierwszych mieszkańców przyjmie w najbliższym czasie po wydaniu decyzji określających ten typ wsparcia i zawarcia umowy jaką zawiera każdy lokator zamieszkujący w lokalu komunalnym.

Miesięczny koszt utrzymania lokalu wynosi 700 zł. Mieszkańcy ponoszą odpłatność w przypadku, gdy dochód osoby jest wyższy od kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej (tj. od kwoty 701,00 zł), jeśli dochód jest niższy mieszkaniec jest zwolniony z ponoszenia odpłatności.

W roku 2019 decyzje o umieszczeniu w mieszkaniu chronionym otrzymały 4 osoby. Gmina Sandomierz/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w maju 2019 roku rozpoczął realizację projektu „Jesteśmy dla Was” w ramach Poddziałania 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe). .

W ramach zadania pierwszego projektu w 2019 r. realizowane były usługi społeczne w postaci mieszkania chronionego wspieranego dla 1 osoby już przebywającej w mieszkaniu oraz 3 osób skierowanych do mieszkania w ramach projektu.

W mieszkaniu chronionym usługi świadczyli specjaliści:

- opiekun - 1 etat,
- psycholog - ½ etatu,
- fizjoterapeuta - ½ etatu.

W ramach projektu zostały pokryte wszelkie koszty związane z zatrudnieniem w/w specjalistów.

11. Realizacja usług opiekuńczych.

Sekcja świadczeń opiekuńczych realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Pomoc skierowana jest głównie do osób starszych i niepełnosprawnych., niesamodzielnych.

Osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione ze strony rodziny, przysługuje pomoc w postaci usług opiekuńczych

- usługi opiekuńcze obejmujące osoby starsze i niepełnosprawne świadczone w miejscu zamieszkania
- specjalistyczne usługi opiekuńcze , którymi objęte są osoby niepełnosprawne
- specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmujące osoby z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania.

Osoby otrzymujące pomoc w zależności od wysokości posiadanego dochodu ponoszą częściową odpłatność za usługi.

Odnosnie usług opiekuńczych i zasady odpłatności reguluje - Uchwała Rady Miasta Sandomierz z dnia 08.04.2013 r. Nr XXVI/284/2013 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Odpłatność za specjalistyczne usługi specjalistyczne reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych

Pełny (100%) koszt realizowanej 1 godziny usług opiekuńczych wynosi 2,3% najniższej emerytury, tj. styczeń i luty 2018 23,69 zł, od marca po waloryzacji świadczeń emerytalnych do chwili obecnej 25,30 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze 3,3% najniższej emerytury tj. styczeń i luty 33,98 zł. od marca 36,30 zł

Oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi 40,00zł

W sekcji usług w pierwszym półroczu 2019r zatrudnionych było 16 pracowników, w tym dwóch w ramach trwałości projektu „Razem” oraz dodatkowo 2 pracownik w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” i 1 pracownik w ramach programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa”

W sekcji usług w okresie od 01.01. 2019r.do 31.12.2019 pomocą objęte było 91 osób:

- 77 osób w ramach usług opiekuńczych,
- 13 osób w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 1 osoba specjalistycznymi usługami,

W sekcji usług odbywają się cotygodniowe zebrania wewnętrzne. Na zebraniach przedstawiany jest cotygodniowy grafik pracy opiekunek, analizowane są problemy wynikające w pracy, przeprowadzane są szkolenia i instruktarze, przekazywane są informacje z pracy Ośrodka. Po każdym spotkaniu sporządzany jest protokół który przekazywany jest do kierownika sekcji organizacyjnej.

Po ukończeniu każdego miesiąca dokonywana jest analiza czasu pracy opiekunek- grafik pracy układany jest w sposób, który maksymalnie pozwala wykorzystać efektywność czasu pracy poszczególnych opiekunek tj. aby jak najmniej czasu przeznaczać na przejścia z miejsca świadczenia pracy do następnego miejsca (usługi w na jednej ulicy, w jednym bloku lub w najbliższym sąsiedztwie).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w 2019 r. realizował Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019”. W dniu 3 czerwca 2019 r. została podpisana umowa pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Sandomierz na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019” ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program zakładał wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, jakim jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Program miał na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Program skierowany był do osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ze wsparcia w ramach Programu mogły skorzystać osoby spełniające warunki do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał 350% obowiązującego od 1 października 2018 r. kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł, dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Na terenie Gminy Sandomierz z programu korzystało w każdym miesiącu realizacji 10 osób niepełnosprawnych w wieku od 16 do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, które ze względu na stan zdrowia wymagały zwiększenia wymiaru usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

W dniu 14 czerwca 2019 r. została podpisana umowa pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Sandomierz na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" – edycja 2019 ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Program kierowany był do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę, wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki na tym osobami. Program ograniczony był do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W ramach Programu gmina mogła otrzymać wsparcie finansowe na koszty realizacji zadania świadczonego w formie usług opieki wytchnieniowej w wysokości do 80% kosztów realizacji usług opieki wytchnieniowej.

Na terenie Gminy Sandomierz z programu korzystały 3 osoby niepełnosprawne.

III. Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne.

Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych w okresie 01.01.2019r. - 31.12.2019r. realizowała zadania własne gminy wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Zmianą mającą wpływ na wysokość dodatku mieszkaniowego była zmiana od 01.03.2019r. wysokości najniższej emerytury do kwoty 1.100,00 zł.

W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie prawo do dodatków mieszkaniowych ustalane było w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Przyjętych zostało 451 wniosków, wydanych 402 decyzje pozytywne, 33 decyzje odmowne. W 1 przypadku – odmowa wszczęcia postępowania, w 1 przypadku – wniosek pozostawiony bez rozpatrzenia. Na dzień 31.12.2019r. 14 wniosków nie zostało rozpatrzonych.

Z dodatku mieszkaniowego korzystało 265 gospodarstw domowych.

W w/w okresie w stosunku do 10 decyzji zostały złożone odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach.

W okresie za, który jest sporządzane sprawozdanie nie uległy zmianie przepisy z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Nie uległy zmianie przepisy wynikające z aktów wykonawczych do ww. ustawy.

Sekcja świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych realizuje zadanie zlecone związane z przyznawaniem i wypłatą zryczałtowanego dodatku energetycznego. Ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 755 z późn. zm.), wprowadzono nową definicję - odbiorca wrażliwy energii elektrycznej. Zgodnie z dodanym zapisem w Prawie energetycznym w art. 3, pkt 13c - jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W okresie sprawozdawczym uległa zmianie wysokość dodatku energetycznego. Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. (M.P. z 2019r. poz. 402).

W Dzienniku Ustaw pod poz. 755 z 2019r. zostało opublikowane Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy Prawo Energetyczne.

W Dzienniku Ustaw pod poz. 2133 z 2019r. zostało opublikowane Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Pracownicy Sekcji na bieżąco monitorowali informacje pojawiające się na stronie

sejmowej, stronie ministerstwa oraz stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz w lex – ie.

W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie prawo do dodatków energetycznych ustalane było w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Przyjętych zostało 207 wniosków, wydanych zostało 207 decyzji z zakresu pomocy w formie dodatku energetycznego w tym 206 decyzji pozytywnych. 1 – decyzja odmowna.

W ww. okresie nie złożono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach – dotyczących dodatku energetycznego.

Sekcja w zakresie dodatków mieszkaniowych realizowała cele strategiczne wynikające ze Strategii Rozwiązywania problemów społecznych, kontroli zarządczej i innych wewnętrznych procedur. W okresie od dnia 01.01.2019r. do dnia 31.12.2019r. żaden pracownik sekcji nie brał udziału w szkoleniu zewnętrznym z zakresu dodatków mieszkaniowych i zryczałtowanych dodatków energetycznych.

IV. Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze 500+, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Sekcja świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych w okresie od dnia 01.01.2019r. do dnia 31.12.2019r. realizowała zadania zlecone gminie z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Prawo do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasiłku dla opiekunów, świadczenia wychowawczego, świadczeń „Za życiem” było ustalane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Z dniem 01.01.2019r. zmianie uległa kwota świadczenia pielęgnacyjnego z 1.477,00 zł miesięcznie do kwoty 1.583,00 zł miesięcznie. Tym samym wzrosła kwota miesięcznych wydatków na w/w świadczenie oraz kwota składek na ubezpieczenia społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzane za osoby uprawnione i pobierające w/w formę wsparcia. W związku ze zmianą wysokości świadczenia pielęgnacyjnego z urzędu zostały zmienione decyzje przyznające świadczenia w zakresie ich wysokości.

Ponadto z dniem 01.11.2019r. zmianie uległa wysokość zasiłku pielęgnacyjnego tj. z kwoty 184,42 zł do kwoty 215,84 zł.

W 2019r. nadal był realizowany Program „Rodzina 500+” oraz świadczenie Dobry start.

W okresie sprawozdawczym na bieżąco przyjmowane były wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wnioski na świadczenie wychowawcze i świadczenie „Za życiem” na okres zasiłkowy 2018/2019 oraz 2019/2020r.

Przyjętych zostało 5761 wniosków:

- o świadczenia rodzinne – 1483
- o świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 187
- zasiłek dla opiekuna – 1
- świadczenia wychowawcze – 2356
- świadczenie „Za życiem” – 3
- świadczenie Dobry start – 1731

Wydanych decyzji:

- z zakresu świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna – 1679

- z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 190 (decyzje w związku z wnioskiem klienta, decyzje o zmianie wysokości zasądzonych alimentów w oparciu o informacje od komornika, decyzje uchylające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku z niekontynuowaniem nauki przez wnioskodawcę, decyzje dla dłużników alimentacyjnych).
  - z zakresu świadczenia wychowawczego – 211
  - dot. świadczenia „Za życiem” – 3
  - z zakresu świadczenia Dobry start – 12 .
- Ponadto w okresie sprawozdawczym wydano informacje z zakresu:
- świadczenia wychowawczego – 2210,
  - świadczenia Dobry start – 1701.

W okresie od dnia 01.01.2019r. do dnia 31.12.2019r. wniesiono do SKO odwołania od:

- 2 decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych w stosunku do których – w 1 przypadku utrzymano w mocy decyzję organu I instancji, w 1 przypadku – uchylono decyzję organu I instancji i przyznano świadczenie
  - 2 decyzji dotyczących umorzenia należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – decyzje utrzymane w mocy
- Brak odwołań dotyczących świadczenia wychowawczego i świadczenia Dobry start.

W okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. na bieżąco były podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych, które zostały zapisane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in. wezwania dłużnika na wywiad, przeprowadzenie wywiadu, wezwanie dłużnika do zarejestrowania się w PUP, wnioskowanie do PUP o aktywizację zawodową dłużników. Ponadto wydawane były decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za dłużnika, sporządzane do komorników wnioski o przyłączenie się lub o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużników alimentacyjnych., występowano do starostwa o zatrzymanie prawa jazdy, kierowano wnioski na prokuraturę o ściganie dłużników. Zadłużenie dłużników alimentacyjnych było na bieżąco zgłaszane do biur informacji gospodarczych.

Prawo do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz świadczeń wychowawczych, świadczenia „Za życiem” ustalane było w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

W związku ze zmianami wprowadzonymi w zakresie świadczenia wychowawczego od dnia 01.07.2019r. - zmianie uległa długość okresu świadczeniowego. Świadczenia wychowawcze były przyznawane :

- dla osób, które dotychczas nie pobierały świadczeń wychowawczych na I dziecko w związku z nie spełnianiem kryteriów dochodowych – a ich aktualnym zniesieniem – świadczenia przyznane od 01.07.2019r. do 31.05.2021r,
- dla osób, które dotychczas pobierały świadczenia na I i kolejne dzieci – świadczenia były przyznawane od 01.10.2019r. do 31.05.2021r.

Najistotniejsze zmiany w ustawach: o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci o świadczeniach rodzinnych oraz o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - wprowadzone w 2019r.

- W dniu 17 maja 2019r. w Dzienniku Ustaw w poz. 924 opublikowana została ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw. W myśl zapisów w niej zawartych z dniem 01.07.2019r. zniesione zostało kryterium dochodowe przy ubieganiu się o przyznanie świadczenia wychowawczego, uregulowane zostały kwestie związane ze sposobem postępowania w przypadku zmiany przez świadczeniobiorcę miejsca zamieszkania, umożliwiono uzyskanie świadczenia wychowawczego na nowo narodzone dziecko z wyrównaniem tj. gdy wniosek o jego przyznanie zostanie złożony w terminie do 3 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Ponadto uregulowano kwestie pobierania świadczeń wychowawczych po dniu zgonu osoby do nich uprawnionej.

- W dniu 25 czerwca 2019r. w Dzienniku Ustaw w poz. 1177 opublikowane zostało Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.
- W dniu 25 czerwca 2019r. w Dzienniku Ustaw w poz. 1179 opublikowane zostało Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego
- W Dzienniku Ustaw nr 670 zostało opublikowane Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- W związku z wprowadzeniem ustawy o uzupełniającym świadczeniu rodzicielskim Mama 4+ zmianie uległ katalog dochodów uzyskanych i dochodów utraconych brany pod uwagę przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- W miesiącu czerwcu 2019r. na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opublikowane zostały skorygowane zalecane do stosowania wzory druków wykorzystywanych przy ubieganiu się o świadczenia.

Sekcja realizowała cele strategiczne wynikające ze Strategii Rozwiązywania problemów społecznych, Kontroli zarządczej i innych wewnętrznych procedur.

W okresie za który sporządzane jest sprawozdanie pracownicy Sekcji uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ze szkoleń zewnętrznych pracownicy przygotowywali sprawozdania.

V. Podsumowanie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od kilku lat realizuje szereg inicjatyw własnych, które są ukierunkowane na kompleksowe wspieranie rodziny i szeroko rozumianą pozytywną profilaktykę. Działalność profilaktyczna pracowników Ośrodka w 2019 r. skupiała się na przeciwdziałaniu uzależnieniom, przemocy i innym zjawiskom zagrażającym funkcjonalności i integralności rodziny a także promowaniu właściwych relacji rodzinnych i zdrowego trybu życia. W swych działaniach Ośrodek współpracuje z wieloma instytucjami społecznymi, kulturalnymi, kościelnymi, placówkami oświatowymi i innymi podmiotami świadczącymi pracę na rzecz szeroko rozumianego dobra rodziny. Działania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu wykraczają poza ustawowo regulowane zadania i zaprzeczają stereotypom łączącym pracę tego typu instytucji wyłącznie z finansowym wspieraniem środowisk, które nie są w stanie zabezpieczyć swoich podstawowych potrzeb bytowych. Pomoc finansowa, materialna, zawsze idzie w parze z pracą socjalną, której celem jest wykorzystywanie zasobów własnych podopiecznych i wyposażenie ich w dodatkowe kompetencje, które umożliwią im przezwyciężenie trudności i dalsze, samodzielne funkcjonowanie. Ośrodek dostosowuje swoją ofertę do rozpoznawanych w lokalnej społeczności potrzeb, dominujących w regionie problemów i zagrożeń. Adresatami działań profilaktycznych są między innymi dzieci i młodzież szkolna, osoby niepełnosprawne, bezrobotne, bezdomne, rodziny wielodzietne, czy te borykające się z trudnościami wychowawczymi. Zjawisko ciągłego wzrostu populacji seniorów sprawiło, że w 2019 r. pracownicy Ośrodka postanowili w szczególny sposób zaakcentować ich rolę oraz wyjść naprzeciwko potrzebom tej grupy społecznej.

Gmina Sandomierz/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w maju 2019 roku rozpoczął realizację projektu „Jesteśmy dla Was” w ramach Poddziałania 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe). .

W ramach zadania pierwszego projektu w 2019 r. realizowane były usługi społeczne w postaci mieszkania chronionego wspieranego dla 1 osoby już przebywającej w mieszkaniu oraz 3 osób skierowanych do mieszkania w ramach projektu. W mieszkaniu chronionym usługi świadczyli specjaliści: opiekun, psycholog, fizjoterapeuta. W ramach zadania drugiego przygotowano program wsparcia dla 15 opiekunów faktycznych sprawujących stałą opiekę nad członkiem rodziny tj.:

- usługi opiekuńcze mające charakter „opieki wytchnieniowej” świadczone po zgłoszeniu telefonicznym (łącznie 100 h miesięcznie),
  - program szkoleniowy dla opiekunów faktycznych mający charakter edukacyjno - relaksacyjny.
- Realizacja projektu odbywa się w okresie od 01.05.2019 r. do 31.12.2020 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w 2019 r. realizował Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019”. Program zakładał wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, jakim jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Program miał na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Program skierowany był do osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Na terenie Gminy Sandomierz z programu korzystało w każdym miesiącu realizacji 10 osób niepełnosprawnych w wieku od 16 do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, które ze względu na stan zdrowia wymagały zwiększenia wymiaru usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w 2019 r. uzyskał również dofinansowanie na zadania realizowane w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

”Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019 ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program kierowany był do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę, wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki na tym osobami. Program ograniczony był do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Na terenie Gminy Sandomierz z programu korzystały 3 osoby niepełnosprawne.

Istotną rolę w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu odgrywa Punkt Interwencji Kryzysowej do którego należy wykonywanie zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wszelkie działania podejmowane w ramach interwencji kryzysowej realizowane są nieodpłatnie. W PIK świadczą pracę psycholog, instruktor terapii uzależnień, prawnik oraz inni specjaliści w zależności od potrzeb. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), do wyłącznej właściwości rady gminy należy: stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.